

ASENDUS- JA JÄRELHOOLDUSTEENUSE TOETUSFONDI VAHENDITE KASUTUS JA JÄÄK

JUHEND

Statistilise aruande „Asendus- ja järelhooldusteenuse toetusfondi vahendite kasutus ja jääk” esitavad kõik kohaliku omavalitsuse üksused, kajastades andmeid kohaliku omavalitsuse üksustele riigieelarvest eraldatud toetuse asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks, korraldamiseks ja hooldusperede toetamiseks (sotsiaalhoolekande seaduse § 156 lõiked 3⁴–3⁵) kasutamise kohta ning asendus- ja järelhooldusteenuse osutamise ja korraldamisega seotud kõigi kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest tehtud kulutuste kohta aruandeaastal. Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamise, korraldamise ja rahastamise tingimused on reguleeritud sotsiaalhoolekande seaduse jaotistes 12 ja 13.

Kohaliku omavalitsuse üksus jälgib, et aruandes esitatav info (asendus- ja järelhooldusteenust saavate isikute arv ja teenuste osutamiseks tehtud kulud) oleks kooskõlas sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse (STAR) kohaliku omavalitsuse üksuse poolt kantud andmetega.

Tabel 1. Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest asendushooldus- ja järelhooldusteenuse rahastamine ning toetusfondi vahendite jääk

Rida 01 – märgitakse riigieelarvest eraldatud asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks toetuse (toetusfondi kaudu) rahaliste vahendite jääk aruandeaastale eelnevatel perioodidel kokku (täidetav alates aastast 2019).

Rida 02 – märgitakse aruandeaastal riigieelarvest saadud rahalised vahendid kohalikule omavalitsusele (toetusfondi kaudu asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks).

Rida 03 – märgitakse aruandeaastal teise kohaliku omavalitsuse üksuse poolt ülekantud vahendite summa asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks (kohalike omavalitsuste vahelise kokkuleppe korral näiteks isiku eestkoste omavalitsuse muutuse korral).

Rida 04 – märgitakse aruandeaastal teisele kohaliku omavalitsuse üksusele ülekantud vahendite summa asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks (kohalike omavalitsuste vahelise kokkuleppe korral näiteks isiku eestkoste omavalitsuse muutuse korral).

Rida 05 – programm arvutab allriidelt (r06 + r07) kokku, kui suur osa vahenditest aruandeaastal kasutati kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks.

Rida 06 – märgitakse, kui suur osa kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve vahenditest kasutati aruandeaastal asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks, sh asendushooldusteenuse osutamiseks asenduskodus, perekodus ja hooldusperes (hooldusperes nii lapsele kui hoolduspere vanemale tehtud kulud asendushooldusteenuse raames) ning järelhooldusteenuse osutamise raames tehtud kulud (nii noorele järelhoolduse raames makstud toetused kui kulud teenusteks), samuti kulutused nende perekonnas hooldamisel isikute toetamiseks, kes on peredesse suunatud enne 2018. aastat ja on jätkuvalt aruandeaastal perekonnas hooldamisel.

Rida 07 – märgitakse, kui suur osa kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve vahenditest kasutati aruandeaastal asendus- ja järelhooldusteenuse korraldamiseks, st tehtud kulud seoses sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁹ lõikes 4 ja § 45¹⁶ sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse kohustustega asendus- ja järelhooldusteenuse korraldamisel.

Rida 08 – arvutab programm, kas omavalitsus kasutas asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks toetuse (toetusfondi kaudu) täies ulatuses või jäi jääk aruandeaasta lõpuks (kohaliku omavalitsuse üksus võis kasutada vahendeid ka suuremas mahus kui oli riigipoolne toetus, sel juhul kalkuleeritakse jäägiks 0, mitte miinusjääk).

Tabel 2. Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamine ning vahendite kasutus teenuste järgi (aasta jooksul)

Rea 01 veerg 5 on võrdne tabeli 1 reaga 06: asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks kulunud vahendid kokku.

Rida 01 – arvutab programm kokku allriidelt (r02 kuni r05).

Rea 02–04 – märgitakse vastavalt asendushooldusteenuse saamise viisile (asendushooldusteenuse osutamine hooldusperes, perekodus või asenduskodus) teenust aasta jooksul saanud isikute arv ja teenuse osutamiseks tehtud kohaliku omavalitsuse üksuse kulud. Aasta jooksul teenust saanud isikute arv märgitakse teenuse saamise viiside järgi üks kord, kuid kui sama isik on aasta jooksul saanud erinevaid teenuseid (näiteks viibinud aruandeaastal asendushooldusel osa aega perekodus ja osa aega asenduskodus), siis kajastub isik kõigil teenuse saamise viiside ridadel.

Rida 05 – märgitakse järelhooldusteenust aasta jooksul saanud isikute arv ja teenuse osutamiseks tehtud kohaliku omavalitsuse üksuse kulud.

Veergudes 1 ja 2 märgitakse teenuste järgi (r02 kuni r05) aruandeaasta jooksul teenust saanud isikud ja kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest tehtud kulud sihtrühmale, kellele kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud teenuseid osutama. Sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁹ lõike 1 kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksus kohustatud tagama asendushooldusteenuse kuni lapse 18-aastaseks saamiseni, kui: 1) lapse vanem on surnud; 2) lapse vanemale on tema piiratud teovõime tõttu määratud eestkostja; 3) vanema hooldusõigus lapse suhtes on peatatud, seda on piiratud või see on täielikult ära võetud; 4) laps on vanemast eraldatud. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt tagab kohaliku omavalitsuse üksus lapsele asendushooldusteenuse, kui laps on enne 18-aastaseks saamist asunud õppima ja jätkab õppimist statsionaarses õppes või tervislikel näidustustel muus õppevormis põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes järgmise õppeaasta alguseni sel aastal, kui laps sai 19-aastaseks või õpingute katkestamiseni, kuid mitte kauem kui lapse 19-aastaseks saamiseni, või lapse 19-aastaseks saamise korral kuni järgmise õppeaasta alguseni. Sotsiaalhoolekande seaduse § 45¹⁶ kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus tagama järelhooldusteenuse sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁹ lõike 1 alusel asendushooldusel viibivale täisealisele isikule, kes pärast põhi-, kesk-, kutse- või kõrghariduse omandamist jätkab järgmisel õppeaastal õppimist kutseõppe tasemeõppes, rakenduskõrgharidusõppes, ülikooli bakalaureuse- või magistriõppes või bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppes: 1) esmase õppekavajärgse nominaalse õppeaja lõpuni, kuid mitte kauem kui isiku 25-aastaseks saamiseni; 2) õpingute katkestamiseni, kuid mitte kauem kui isiku 25-aastaseks saamiseni, või 3) isiku 25-aastaseks saamiseni.

Veergudes 3 ja 4 märgitakse teenuste järgi (r02 kuni r05) aruandeaasta jooksul teenust saanud isikud ja kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest tehtud kulud sihtrühmale, kellele kohaliku omavalitsuse üksus võib teenuseid osutada. Sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁹ lõike 3 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus tagada asendushooldusteenuse abivajavale lapsele, kelle hooldusõiguslik vanem või füüsilisest isikust eestkostja on andnud nõusoleku, et asendushooldusteenust osutatakse kuni 90 päeva või periooditi. Sotsiaalhoolekande seaduse § 45¹⁶ lõike 2 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus tagada järelhooldusteenuse isikule, kes: 1) on kuni 21-aastane ega õpi ning kes kuni täisealiseks saamiseni viibis asendushooldusel või eestkostel; 2) on kuni 25-aastane ja õpib ning kes kuni täisealiseks saamiseni viibis eestkostel ja pärast põhi-, kesk-, kutse- või kõrghariduse omandamist jätkas järgmisel õppeaastal õppimist kutseõppe tasemeõppes, rakenduskõrgharidusõppes, ülikooli bakalaureuse- või magistriõppes või bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppes.